

Sobre les jornades de llengua i literatura catalana, gallega i basca. —L'any 1988, essent professor titular de Filologia catalana a la Complutense el professor Joan Ribera i Júlia Butinyà titular interina a l'Autònoma de Madrid —al pla de Filologia Hispànica de la qual s'impartia «Literatura Catalana» i on comptàvem amb l'ajuda del professor Ramon Sarmiento, de Filologia Castellana i estudiós de la llengua gallega—, vam organitzar unes Jornades d'estudi, amb conferències seguides de colloquis. El curs vinent les vam repetir, publicant les seves actes. A l'edició —del 1991—, per la banda catalana hi participaren Ramon Buckley, Carles Duarte, Isabel de Riquer i Miquel Strubell. El curs 1989-90, en què va desaparèixer l'assignatura del pla d'estudis de l'Autònoma, les Jornades no sols es van mantenir ans s'incrementaren, fent-les amb el suport d'una altra Universitat, on s'estava mirant d'inaugurar aquests estudis sota un plantejament comparatista: la d'Alcalá d'Henares. Així doncs, amb

molta més volada, es van arribar a celebrar a totes les aleshores seus universitàries madrilenyes: a més d'aquesta darrera i de la Complutense, encara a l'Autònoma i a la UNED. La darrera institució esmentada s'explica perquè el curs 1990-91 s'hi havia inaugurat la docència de català, a la qual havia precedit la de basc, a càrrec de Patricio Urquizu, qui es va adherir a les nostres activitats; així mateix, vam rebre el suport del Director del nostre Departament de Filologia Clàssica, el llatínia Jenaro Costas, promotor de la inclusió d'aquests estudis dins els de Filologia Hispànica.

S'han de donar també un parell de notes esparses: les jornades tenien més arrels, ja que s'havien realitzat a la Complutense (1988-1990), bé que decidírem de seguir la tasca en comú, atorgant-hi més entitat. I també que van fer-se possibles des del començament gràcies a la col·laboració de les diferents institucions autonòmiques.

Al llarg del decenni dels 90 vam continuar amb el seguit de jornades anuals, que vam anar publicant a la UNED, de primer com a «Jornadas de Lengua y Literatura Catalana, Gallega y Vasca»: són els volums II i III, que apleguen les actes de 1991-93 respectivament; inclouen temes com la literatura a l'exili, les avantguardes, els Jocs Florals...

Tanmateix, havent arrelat ja les nostres activitats, que ultrapassaven les mateixes Jornades, va convertir-se el 1996 (el núm. IV) en «Revista de Lenguas y Literaturas Catalana, Gallega y Vasca», recollint les actes del 1994 i 1995 i incorporant-hi ressenyes. El V s'editava el 1998, aplegant les VIII i IX (del 1996 i 1997) i també el curs organitzat per J. Ribera a la Universitat de Harvard, i els d'estiu: *Teatro tradicional castellano, catalán, gallego y vasco* i *La época humanista en la Corona de Aragón*, dirigits per P. Urquizu i J. Butinyà el 1993 i 1995; els professors que havien format fins ara el comitè de redacció. Destaquem la col·laboració del professor Badia i Margarit, qui va tenir l'amabilitat d'assistir a les Jornades, intervenint amb un tema de relleu: *La impronta renacentista en las letras catalanas. Latín y romance en los siglos xv y xvi*.

Del VI ressaltem un treball de Joan Veny, «que es una auténtica *laudatio* y que constituyó su participación en el Homenaje que se le ofreció al profesor Antoni M. Badia i Margarit en la UNED el 9 de abril de 1999» (p.11 de la *Nota introductoria*) i que es va emetre per videoconferència des del Centre Associat de Terrassa. El VII, amb un ritme darrerament bianual, es troba en premsa i esperem que surti el 2001. De tota manera, hi ha petites variacions que afecten els comptes relatius a la numeració, com ara que el 1998 van tenir lloc com seminari de poesia; tot i que d'autors ja hi havien intervingut (Montserrat Roig, Carme Riera, Josep M. Benet i Jornet, Quim Monzó...).

Ara bé, rere les X Jornades (1999), aquestes s'han aturat perquè viuen d'una altra manera: a la llibreria Blanquerna es fan des de 1997, en deu sessions al llarg del curs acadèmic, uns seminaris de Literatura Catalana, que coordina Fina Llorca. Així com d'ençà l'any 2000 —en col·laboració el departament de Romàniques de la Complutense i la UNED—, s'han fet tres Congressos Internacionals d'aspectes contrastius: *La ciudad como espacio plural*, *La recepción de Boccaccio en España* i *Intercambios lingüísticos y literarios en el ámbito románico*. Els nostres primerencs estudis s'inclouen, doncs, dins espais més amplis, generalment hispànics o romànics.

El nou semblant de les jornades —és a dir, les activitats universitàries de català, galleg i basc a les Universitats de Madrid— es reconeix també als Premis d'Assaig de català, galleg i basc de la UNED, ja amb 6 tongades, els quals després es publiquen (està a punt de sortir un estudi de Vinyoli a càrrec de Lourdes Sánchez Rodrigo). Encara, hem obert un curs de Formació del Professorat (*Introducción a las Culturas Catalana, Gallega y Vasca*). I per al curs proper, projectem un primer cicle, que fóra d'interès per tal de formar gent amb aquesta base filològica i desvetllar ocupacions.

D'altra banda, a la UNED, promoguts pel Vice-rector de Relacions Culturals, Jesús Prieto, i amb la col·laboració dels professors d'aquestes llengües, s'organitzen uns Encontres Literaris constituïts amb un escriptor i un estudiós per cada llengua: per al català hi han participat Joaquim Molas i Joan Ribera, Carme Riera i Baltasar Porcel. Aquestes trobades —on el món literari castellà també intervé—, es fan als diferents Centres Associats de la UNED (van començar a Sant Sebastià i Barcelona, el 2000, i han seguit a Màlaga i La Corunya el 2001).

Per acabar, el 2001 hem fet un seminari a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, en què han fet lliçons sobre temes de català professors de Filologia Espanyola: Francisco Gutiérrez Carbajo i José Romera (UNED), i Josep M. Balcells (Universitat de Lleó). En un fenomen comparatista de tornada, es donen ara a conèixer les investigacions que ens afecten, cosa que alhora pot servir com incentiu.

No obstant això, com que som molt pocs, no hem pogut mantenir la soca ferma de les Jornades, atrafegats amb la vida de les branques en què aquella s'ha anat obrint. Però, com que parlem d'arbres intel·lectuals i no han patit cap malaltia, potser en nous temps tornaran a renèixer. Ens hi podria fer bé de model aquesta mateixa revista d'*Estudis Romànics*. [J. B.]